

საქართველოს პარლამენტის არჩევნები 2016

- ✘ გარემოს დაცვა
- ✘ ბუნებრივი რესურსები
- ✘ მდგრადი განვითარება

ნინო ბურჯანაძე -
დემოკრატიული მოძრაობა

ამონარიდი

2016 წლის საპარლამენტო
არჩევნებისთვის გამოქვეყნებული
საარჩევნო პროგრამიდან

საარჩევნო პროგრამა სრულად ხელმისაწვდომია

პოლიტიკური გაერთიანების ვებ-გვერდზე: <http://bit.ly/2d27Nfs>

მწვანე ალტერნატივას ვებ-გვერდზე: <http://bit.ly/2cJgj1c>

სასურსათო უსაფრთხოება

სახელმწიფო ვალდებულია, უზრუნველყოს და დაიცვას მოქალაქის უფლება, მოიხმაროს ჯანმრთელობისათვის უსაფრთხო და სასარგებლო კვების პროდუქტები. საქართველოს მოსახლეობის 2/3 ხელმოკლეობის გამო კვების დეფიციტის პირობებშია. ბავშვთა კვების უზრუნველყოფა ცილოვანი, პექტინშემცველი, ვიტამინური საკვებითა თუ რძით პრაქტიკულად არ ხორციელდება. ამის გამო თვალნათელია ჯანმრთელობისათვის ფრიად საშიში ტენდენციები. სიკვდილიანობის სტატისტიკა იზრდება, რაც განსაკუთრებით საგანგაშოა ორსულთა და ჩვილ ბავშვთა შორის. ბიოპროდუქტების უნიკალური სანედლეულო ბაზა გამოუყენებელია.

- ჩვენ უნდა უზრუნველყოთ ქვეყნის მოსახლეობა საკმარისი და ხარისხიანი სურსათითა და სოფლის მეურნეობის პროდუქტებით;
- უნდა დაწესდეს ქმედითი კონტროლი სურსათისა და კვების პროდუქტების ხარისხზე;
- ქვეყანაში უნდა აიკრძალოს როგორც გენდომოდიფიცირებული, ისე დაბალი ხარისხის, მოსახლეობის ჯანმრთელობისათვის საშიში პროდუქტის იმპორტი.

სოფლის მეურნეობა და მიწის საკუთრება

სოფლის მეურნეობა ქვეყნისათვის უმნიშვნელოვანესი დარგია. საქართველო აგრარული ტრადიციების ქვეყანაა და სოფლის მეურნეობის აღორძინებაზე ქვეყნისა და ხალხის კეთილდღეობა მნიშვნელოვანწილადაა დამოკიდებული. აუცილებელია სოფლის მეურნეობის განვითარების სტრატეგიული ხედვისა და კონცეფციის შექმნა და არა ცალკეული მიმართულებებით სპონტანური გადაწყვეტილებების მიღება. სოფლის მეურნეობის განვითარებისა და სწორად დაგეგმვის შემთხვევაში რაციონალურად იქნება გამოყენებული ჩვენი ქვეყნის რესურსები (მიწა, წყალი, საძოვრები და ა.შ.), მოსახლეობისათვის მივიღებთ ადგილობრივი წარმოების მაღალხარისხიან (და არა გენდომოდიფიცირებულ) პროდუქტს, ხოლო ჭარბი პროდუქტიდან სანედლეულო ბაზას მცირე და საშუალო გადამამუშავებელი საწარმოებისათვის. შეიქმნება დამატებითი სამუშაო ადგილები, გლეხი კი შრომის შესატყვის ანაზღაურებას მიიღებს.

სახელმწიფომ უნდა იზრუნოს გლეხებისა და ფერმერების გაძლიარებაზე. მათ მიერ თანამედროვე მოთხოვნების ათვისებასა და დანერგვაზე. ხელი უნდა შეუწყუთ დაფინანსების ეფექტიანი სისტემების დანერგვას. სოფლის მეურნეობაში დასაქმებულთათვის გრძელვადიანი, დაბალპროცენტის სესხი ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. მნიშვნელოვანია განვითარდეს დაზღვევის სისტემა, რომელიც დაიცავს გლეხს და ფერმერს მოუსავლიანი წლის შემთხვევაში გაკოტრებისა და ვალების დაგროვებისაგან.

სწორმა საგადასახადოპოლიტიკამ უნდა დაიცვას ჩვენი ქვეყნის ბაზარი და ხელი შეუწყოს ადგილობრივი პროდუქციის უპირატესად გასაღებას. უმკაცრესი კონტროლი უნდა დაწესდეს უცხოეთიდან თესლისა და ახალი ჯიშების შემოტანასა და გამოყენებაზე.

- უნდა მოხდეს ხალხის კუთვნილი, უკანონოდ გასხვისებული მიწების დაბრუნება;
- უნდა მოწესრიგდეს სარწყავი წყლის, მიწის საკუთრებისა და სამოვრების საკითხები;
- უნდა აიკრძალოს უცხოელებზე მიწის გაყიდვა და შეიცვალოს გრძელვადიანი იჯარით, ადგილობრივი მოსახლეობის დასაქმების პირობით.

საჭიროა მდგრად განვითარებაზე ორიენტირებული და რეალობის ადეკვატური ახალი აგრარული პოლიტიკა, რომლის ფორმირებასა და განხორციელებაში უნდა მონაწილეობდნენ როგორც სახელმწიფო, ისე სამოქალაქო საზოგადოება და სამეცნიერო წრეები. სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ბაზაზე უნდა შეიქმნას სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტრო.

- ისევე როგორც მთიან და სასაზღვრო სოფლებში, ყველგან, გადამამუშავებელი საწარმოები ხუთი წლით უნდა გათავისუფლდეს ყოველგვარი გადასახადისაგან, კომუნალურის გარდა;
- სუბსიდირებული იმპორტული პროდუქტისაგან (რომელიც მთლიანად განთავისუფლებულია საკომპენსაციო მოსაკრებლისაგან) ადგილობრივი მწარმოებლების დასაცავად დაუყოვნებლივ შესამუშავებელია ანტიდემპინგური კანონმდებლობა;
- სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-ტექნიკური პოტენციალის ამაღლების, ინოვაციური ტექნოლოგიების დანერგვის მიზნით, ეტაპობრივად უნდა აღდგეს დანაშაულებრივად გაუქმებული სოფლის მეურნეობის პროფილის 14 სამეცნიერო - კვლევითი ინსტიტუტი;
- უნდა აღდგეს საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტი და დაეკისროს ქვეყნის მასშტაბით სოფლის მეურნეობისათვის კადრების მომზადების კოორდინაცია.

„მწვანე“ ენერგეტიკა. ეკოლოგია და რესურსების ყაირათიანი გამოყენება

ბუნებრივი და ინტელექტუალური რესურსებით მდიდარი სახელმწიფო არ უნდა ცხოვრობდეს გაჭირვებაში! ჩვენი ქვეყნისათვის ენერგოდაზოგვისა და ენერგოეფექტურობის კანონმდებლობის შემუშავება და განხორციელება სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. ჩვენ უნდა დავიწყოთ ჩვენი ქვეყნის განვითარება სწორი მიმართულებით და არა კონტექსტიდან ამოვარდნილი და არასწორად გაგებული ევროპული ფასეულობების ან სტანდარტების დეკლარირებით. საქართველოში უნდა აიკრძალოს გიგანტური ჰესების მშენებლობა. სახელმწიფო უპირველესად საკუთარ მოსახლეობაზე უნდა ზრუნავდეს და მხოლოდ შემდეგ - ჭარბ შემოსავლებზე. დასატბორად განწირული სოფლები, ეკლესიები და სასაფლაოები, კერიდან აყრილი ოჯახები ვაჭრობის საგანი არ არის!

- უნდა შეიქმნას „მწვანე ენერჯეტიკის“ კონცეფცია, რომლის თანახმადაც საქართველოში ეტაპობრივად დაინერგება ალტერნატიული ენერჯის წარმოება და მიწოდება. მზის, ქარისა და სხვა ბუნებრივი წყაროების მიერ წარმოებულ ენერჯიას ფართოდ იყენებენ მსოფლიოს ყველა განვითარებულ ქვეყანაში;
- საბიუჯეტო შენობების ენერგოხარჯები ამ ეტაპზე დაახლოებით 200 მილიონი ლარია. სპეციალისტების აზრით, ამ ხარჯების 50%-ით შემცირება შეიძლება.

ენერჯეტიკა ქვეყნის საწარმოო ძალთა და მთლიანად ეკონომიკის განვითარების საფუძველია. ენერჯეტიკა უზრუნველყოფს მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის, ტრანსპორტის, კომუნალური მეურნეობის, ტურიზმის, ყველა დარგის სტაბილურ ფუნქციონირებას. არ არსებობს სხვა დარგი, რომელიც იმდენად მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ქვეყნის ცხოვრების ნებისმიერ მიმართულებაზე, მათ შორის თავდაცვისუნარიანობაზე. ამიტომ სათბობ - ენერჯეტიკული კომპლექსი სახელმწიფო ხელისუფლების კონტროლის ქვეშ უნდა იყოს, მიუხედავად საკუთრების ფორმისა.

აუცილებელია ენერჯეტიკული რესურსების სტრატეგიული რეზერვების შექმნა, რათა უზრუნველყოფილი იქნას ეკონომიკის სტაბილური ფუნქციონირება და მოსახლეობის ენერგოშემცველობით მომარაგება. ენერჯეტიკული პოლიტიკისა და სტრატეგიის შესამუშევრებად უნდა შეიქმნას მაღალი დონის პროფესიონალებისაგან შემდგარი მუდმივმოქმედი სტრუქტურა.

ადამიანის ჯანმრთელობის რისკ-ფაქტორების ეფექტურად მართვის გასაძლიერებლად აუცილებელ პირობას წარმოადგენს ქვეყანაში ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის თანამედროვე ერთიანი სისტემის არსებობა. აქედან გამომდინარე, ცხადად დგება საკითხი საქართველოში არსებული მონიტორინგის სისტემის რეაბილიტაციის შესახებ, როგორც საკანონმდებლო და მეთოდოლოგიური, ასევე მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესების კუთხით.

საქართველოში ატმოსფერული ჰაერი ბინძურდება ავტოტრანსპორტიდან, ენერჯეტიკის სექტორიდან, სოფლის მეურნეობის დარგებიდან და სამრეწველო ობიექტებიდან წარმოებული ატმოსფერული გაფრქვევებით. მათგან ძირითადი დამაბინძურებელია ავტოტრანსპორტი, რომელიც ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის ფორმირებაში მნიშვნელოვან როლს თამაშობს.

ატმოსფერული ჰაერის ადამიანის ჯანმრთელობისა და ბუნებრივი გარემოსათვის უსაფრთხო მდგომარეობის მიღწევის, შენარჩუნებისა და გაუმჯობესებისათვის საჭიროა გარემოსდაცვითი საქმიანობის სფეროს და მასში შემავალი ჰაერდაცვითი საქმიანობის სექტორის მდგრადი განვითარება, რისთვისაც შემდეგი პრიორიტეტული მიმართულებები და ძირითადი ამოცანები არის განსაზღვრული:

- ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სადამკვირვებლო არსებული ქსელის გაფართოება და

გადაიარაღება თანამედროვე ხელსაწყოებით;

- ავტოტრანსპორტის გამონაბოლქვით ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების შემცირების სტრატეგიის შემუშავება (ტექნიკური დათვალერების, ტრანსპორტის მოძრაობის ოპტიმიზაციის, სატრანსპორტო მაგისტრალების საწვავის ხარისხის კონტროლის სისტემის უზრუნველყოფა).

საქართველოს პარლამენტის მიერ 1997 წელს მიღებული კანონი „წყლის შესახებ“ არ იძლევა წყლის რესურსების ეფექტური მართვის საშუალებას. აუცილებელია წყლის რესურსების ადმინისტრაციული მართვის პრინციპის შეცვლა სააუზო მართვის პრინციპით, რამაც უნდა უზრუნველყოს:

1. მოსახლეობისთვის სუფთა წყლის მიწოდება;
2. საკანალიზაციო/სანიტარიის სისტემების შექმნა ადგილობრივ დონეზე;
3. წყლის ობიექტების დაცვითი ღონისძიებების გატარება;
4. წყლის, როგორც რესურსის შენარჩუნება.

წყლის რესურსების ინტეგრირებული მართვა არის პროცესი, რომელიც გულისხმობს წყლისა (ზედაპირული, მიწისქვეშა, დაბრუნებადი) და მასთან დაკავშირებული მიწის რესურსების ისეთ ერთობლივ მართვას, რომელიც არ ვნებს ეკოსისტემის მდგრადობას და უზრუნველყოფს მაქსიმალურ სოციალურ და ეკონომიკურ კეთილდღეობას.

აუცილებელია კონფლიქტურ ზონებში წყლის მართვის სისტემების დანერგვა და განხორციელება. მოსაზღვრე სახელმწიფოებთან თანამშრომლობა ტრანსსაზღვრო წყლის ობიექტების აღდგენის სახელმწიფოთაშორისი პროგრამების შემუშავებაში და ამ პროგრამების რეალიზაციისათვის მესამე ქვეყნების და საერთაშორისო ორგანიზაციების ინვესტიციების მოზიდვაში.